

Çerçeve,
Geçiş ve Övgü
üçlemesiyle
tanıdığımız
Kanadalı yazar
Rachel Cusk'ın
yeni romanı
Diğer Ev de artık
Türkçede

HÜLYA ÇELİK
hlydgnm@gmail.com

Paris'te yaşayan ve (olağanüstü yaratıcı yetenekler için üstün bir kapasite sergileyen sanatçı ve edebiyatçılara verilen) Guggenheim Bursu'nun 2018 kazananı Kanadalı yazar Rachel Cusk, kadın deneyimlerini anlatan otobiyografik eserleriyle tüm dünyada tartışma yaratmış ödüllü bir isim. Biz onu Yapı Kredi Yayınları etiketiyle yayımlanan *Çerçeve* üçlemesiyle tanıyoruz ancak kurgu ve kurgu dışı olmak üzere on beşe yakın eseri var yazarın.

Sorgulatan çarpıcı bir anlatı

Türkçedeki dördüncü romanı olan ve geçen günlerde yine Lâle Akalın çevirisiyle YKY'den yeni yayımlanan *Diğer Ev*'e gelecek olursak; bu sarsıcı kısa

Hayatı sanatla anlatan bir hikâye

roman, adını bilmediğimiz anlatıcı M'nin, kim olduğunu hiç öğrenemediğimiz birine, yine adını bilmediğimiz ressam L'yi anlattığı bir hikâye. Sanattan tutun da anneliğe, özgürlüğe, kadın olmaya ve sanatçının toplumdaki rolüne kadar sorgulayan ve sorgulatan çarpıcı bir anlatı. Dediğim gibi, kitap boyunca bütün hikâyeyi M'den dinliyoruz. Gözlerden uzak bir medcezir alanının kıyısında kocasıyla yaşayan

M, burada kurduğu hayatından yıllar önce, bir Paris sabahında yürürken karşılaşıyor ressam L ile ilk kez. Onun odalar dolusu tablosunu gördüğü anda, tablolarından çıkıp ona doğru yükselen ve hayatını değiştiren bir

duyguya kapılıyor M. Tabloları gördüğü anda yaşadığı, sanatın gücüyle hissettiği bu çok güçlü "buradayım ve varım" duygusu, onu ressam L'ye ulaşmaya ve gelip yaşadığı medcezir alanında çalışması için onu evine davet etmeye kadar varıyor. Ben diyeyim sanatın gücü, siz deyin sanatçıya duyulan saplantılı tutku... Hayatta

Rachel Cusk

mez, sonsuza dek sabit kalır, işte yaşanan öyle bir anda kırılıyor hikâye...

Sanat vurgusu dikkat çekiyor

Diğer Ev, işlediği özgürlük, kadın-erkek ilişkileri gibi pek çok konunun yanında özellikle sanata yaptığı vurguyla dikkat çekiyor. "Sanatçı özgürdür," diye bağırıyor adeta.

"Bir sanatçıdan neler bekleriz, eserlerine nasıl anlamlar yükleriz ve fazla içselleştirdiğimiz bir sanatçı beklentimizi karşılamazsa bu bizde nasıl bir hayal kırıklığı yaratır?", tüm bunları bolca sorguluyor. Tüm varoluşunu sanata bağlayan M'nin hayatındaki medcezirler bir ara öyle şiddetleniyor ki sanat kavramının, "hiçbir zaman ulaşamayacağımız kadar yüce şeylerin içimizde olduğunu söyleyerek bu dünyaya ait inançlarımızı tüketen bir şeytan," olduğunu bile düşünüyor M.

Oldukça kısa bir roman olan *Diğer Ev*, hayatı sanat üstünden anlatan, felsefi boyutu yüksek bir eser aynı zamanda.

***Diğer Ev* / Rachel Cusk
/ Çeviren: Lâle Akalın
/ Yapı Kredi Yayınları /
Roman / 136 Sayfa •**

olma ama var olmama hali.

Ressam L'nin daveti kabul edip "diğer ev"e yerleşmesiyle gelişen olayların; mutluluk, özgürlük ve annelikle ilgili ciddi sorunları olan M'nin hayatını nasıl değiştirdiğini okuyoruz kitap boyunca. M'nin içindeki çözümlere dair hislerini okurken bir yandan da medcezir metaforunun ne kadar iyi kullanıldığını düşündüm hep. Çünkü tam da denizin bir gelip bir gitmesi gibi; M'nin kızıyla, kocasıyla ve ressam L ile olan ilişkisi... Çalkantılı, bulanık, bir türlü sabit kalamayan bir ilişkiler ağı var aralarında. Ama hani hayatta bazı anlar vardır ya, zamanın kurallarına uymaz, zaman geçer ama o an geç-